

4 – 5 jahkásačča seksuálavuohta

Mii mánás dáhpáhuvvá?

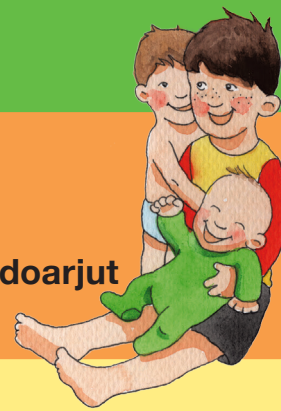

DOARJJO MÁNÁ SEKSUÁLA OVDÁNEAMI

Ahkedássásaš gorutdovdobajásgeassin máná eavttuiguin

Lassidiehtu fáttás:

coahkis.com, hyvakysymys.fi/lapsijaseksuaalisuus ja vaestoliitto.fi/kehotunnekasvatus

Maid máná sáhtá dahkat dahje jearrat?

Mo rávesolmmoš sáhtá doarjut ja oahpistit máná?

Gorut ja ovdáneapmi

Máná lea diehtoáŋgir. Earuha nissona ja albmá, nuorra ja boares olbmo.

Maid máná sáhtá dahkat dahje jearrat? Veardida iežas nuppiide. Guorahallá, masa sierra gorutoasit dárbbášuvvojit ja mo gorut orru. Háliida šaddat iehčanassan.

Vástit máná jearaldagaide. Muital, mo fuolahit sohkaelániin ja ahte dat leat dehálaččat. Doarjjo iehčanasvuođa. Muital, ahte máná lea rivtteslágán.

Dovddut

Máná oahpahallá hálldašit dovdduid. Miellagovahus lea ealaskas, sáhtá oaidnit deattániid.

Liikosta dahje háliida leat seammalágán go eadni dahje áhčči. Sáhtá beroštit nieiddain ja gánddain. Čájeha ilu, liikosteami ja suhtu čielgasit.

Oahpat mánái dovdduid ja daid namaid. Muital, ahte sáhtá suhtadit, muhto bávččagahttit ii oáččo. Biso ieš ráfálažžan. Čielga ráját buktet dorvvu. Movttiidahte, rápmo ja giitte.

Lagasvuohta, buorre dilli ja iešdovdu

Máná ádde, ahte son lea olmmoš, gánda dahje nieida ja son bajásšaddá rávesolmmožin, albmán dahje nissonin.

Sáhtá stoahkat seksuála stohkosiid eará mániguin ja dohkáiguin. Iežas guoskkahallan sáhtá veahkehit nohkkat. Háliida, ahte rávesolbmot guldalit ja rábmojit.

Muital mánái, ahte son lea finna nieida dahje gánda, nieidagánda dahje gándanieida. Oahpat, ahte iežas gorut lea finnis ja das oažžu návddašit. Oahpat, ahte leat iešguđetlágán olbmot ja buohkat sáhttet leat suohttasat.

Biras ja eará olbmot

Máná fuobmá nuppiid dovdduid. Oahpahallá ovtasbargodáidduid. Ustibat leat dehálaččat. Háliida gullat jovkui.

Stoahká rollastohkosiid, máinnasta ja dikte. Mánás sáhtá leat miellagovahusustit. Cumme ja sallu rahpasit. Sáhtá loaiddastit ja rámpastallat. Áddestallá rávesolbmuid sániid.

Oahpat vuoiggalašvuođa. Muital, ahte mis leat dákkár dábit, earáin sáhttet leat earalágán dábit. Oahpat gierdat vuoittahallama ja eahpelihkostuvvama. Leat dorvu ja aski.

Buresbirge-jupmi ja dearvvaš-vuohta

Máná diehtá, mii lea buorre ja mii unohas guoskkahus. Ohcá buriid dovdduid.

Dutká ja guoskkahallá iežas goruda, stoahká ja dádju. Rieibmuda ja lea askkis. Guorahallá, mii lea buorre ja mii bahá.

Muital, ahte iežas goruda oažžu guoskat gosa beare, muhto dan dahkat iežas ráfis. Oahpat, mo máná sáhtá suodjalit iežas: juos nuppi láhtten orru váivi, daja II, vuolgge eret ja muital oahpes rávesolbmui.

Lassáneapmi

Eallin ja vávváid riegeadeapmi sáhtá geasuhit máná.

Sáhtá jearadit, mo vávvá máná čoavjái ja boahá doppe olggos. Stoahká dutkanstohkosiid ja ruoktostohkosiid, main “ráhkaduvvojit” mánát.

Vástit máná jearaldagaide. Vávvá šaddá siepmanis eatni čoavjjis. Siepman sáhtá mannat čoavjái máng-galáhkái. Vávvá sáhtá oažžut maiddá eará vugiiguin.

Dábit

Máná oahpahallá, maid oažžu ja maid ii oáččo dahkat. Oahppá bealuštit iežas rájaid.

Dovdá, imaštallá ja ádde iešguđetlágán dábiid. Juos lea váiban, ii álo gille láhttet bures.

Oahpat dábiid. Muital, ahte olbmui leat iešguđetlágán dábit. Oahpat, ahte geange ii oáččo guoskat lobi haga.

Vuoigat-vuođat

Háliida vuoiggalašvuođa. Máhtá leat vierisolbmuiguin, muhto dárbbáša dorvodáidduid.

Sáhtá iskkadit vuogas ja unohas guoskkahusa. Muitala iežas sávaldagain ja dárbbu. Háliida mannat ruovttu olggobeallai ja berošta medias.

Mánás lea vuoigatvuohta leat dorvvus. Oahpat: juos guoskkahus orru váivi, oažžu dadjat ii. Unohas guoskkahusas galgá muitalit oahpes rávesolbmui. Atte lobi jearrat ja vástit jearaldagaide.

6 jahkásačča seksuálavuohhta

Mii mánás dáhpáhuuvvá?

DOARJJO MÁNÁ SEKSUÁLA OVDÁNEAMI

Ahkedássásaš gorutdovdobajásgeassin máná eavttuiguin

Lassidiehtu fáttás:

coahkis.com, hyvakySYMYS.fi/lapsijaseksuaalisuus ja vaestoliitto.fi/kehotunnekasvatus

Maid mánná sáhtta dahkat dahje jearrat?

Mo rávesolmmoš sáhtta doarjut ja oahpistit máná?

Gorut ja ovdáneapmi

Mánna ádde, ahte gorut rievda go olmmoš bajásšaddá. Mánna dohkkeha iežas goruda.

Mánna sáhtta jearrat jearaldagaid gorudiid erohusain ja seksuálavuodas. Hállá dáin áššiin eará mánáiguin.

Oahpat, ahte buot olbmot leat dásseárvosaččat, vaikko sii leat olggosoidnit earalágánat. Muital, maid mearkkaša leahkit olmmoš, nisson dahje almmái.

Dovddut

Oahpahallá, mo dovdduid sáhtta hálldašit.

Mánna vašuha, ráhkista ja lea balahahkes. Hállá ja jearada olu. Dehálaš áššit leat ustivuohhta ja liikosteapmi.

Oahpat, ahte seksuálavuohhta ja ráhkisteapmi leat fiinna áššit. Dohkket máná liikostemiid. Vástit jearaldagaide. Veahket hálldašit dovdduid.

Lagasvuohhta, buorre dilli ja iešdovdu

Mánna ádde, mii lea riekta, mii lea bostut ja mii lea priváhta.

Mánna máhtta fitnat ieš hissegis. Iežas guoskkahallan ja seksuála dutkanstohkosat dáhpáhuuvvet dávjá suoli rávesolbmui.

Doaškko, njávkkat ja ane máná buorin. Oahpat, ahte gorut lea divrras. oahpat máná dohkkehít iežas ja nuppiid.

Biras ja eará olbmot

Mánna lea sosiála ja ságastallá eanet. Mánna ádde njuolggadusaid.

Mánna máhtta vuordit iežas vuoru ja guldalit earáid. Máhtta soahpat riidduid.

Doarjjo ustivuoda, liikoma ja liikosteami. Daja, ahte nieiddat, gánddat ja buohkat leat liikká buorit ustibat. Oahpat mo leahkit ustibiiguin.

Buresbirgejupmi ja dearvvašvuohhta

Figgá birget ieš.

Mánna figgá dahkat somás áššiid. Lihkada iehčanasat ruovttu olggobealde.

Muital, ahte mánna oažžu ieš válljet ustibiid ja mearridit, gii oažžu guoskat su. Guoskkahus ii oaččo leat váivi.

Lassáneapmi

Mánna ádde olbmo eallima dávggi vávvás boaranin.

Mánna sáhtta sárgut, stoahkat ja hállat seksuála áššiid. Sáhtta muitalit seksuála muitalusaid dahje divttaid ja garrudit.

Guldal ja vástit mánna jearaldagaide seksuála áššiin. Ále boagus dahje suhtat. Oahpat rivttes sániid.

Dábit

Mánna čuovvu njuolggadusaid ja ádde daid mearkkašumi.

Mánna guorahallá erohusaid, mat laktásit sohkaheallái, kultuvraide ja ahkái. Dovdá ja guorahallá árvvuid.

Oahpat mánna, mii lea heivvolaš. Buot ii dárbbas iige oaččo čájehit buohkaide. Oahpat dásseárvvu ja dohkkeheami.

Vuoigatvuodát

Mánna ádde, ahte buot olbmot eai leat buorit. Dattetge ii dárbbas ballat buot vierisolbmuid.

Mánna sáhtta deddohallat ja darvánit vanhemiid. Sáhtta ballat vierisolbmuid ja okto leahkima. Oahpahallá iežas vuoigatvuodaid maid dái ustibiiguin.

Oahpat, ahte juohkehaččas lea vuoigatvuohhta mearridit iežas gorudis! Muital varalaš rávesolbmui. Fuolat mánna dorvvolašvuodas. Oahpat, maid mánna sáhtta dahkat unohas dilis: daja II, vuolgge eret, muital oahpes rávesolbmui.